

Raadsinformatiebrief

Aan Raad
Portefeuillehouder Tess van de Wiel
Onderwerp Motie privatisering sportparken
Datum 25-01-2022

Kennisnemen van

Uitvoering en afdoening van de motie 'privatisering sportparken' die op 12 november 2019 door uw raad is aangenomen.

Inleiding

Uw raad heeft het college door middel van de motie 'privatisering sportparken' opgedragen na te gaan hoe de gemeenten Tilburg en Breda privatisering van sportaccommodaties hebben vormgegeven. Daarnaast droeg uw raad het college op om de handleiding van de KNVB te gebruiken en in overleg te gaan met de sportverenigingen. U verlangde een analyse met daarin een uitspraak over of een privatisering wel of niet kan worden gerealiseerd.

Inmiddels is de analyse afgerond. De conclusie is dat wij een privatisering van beide sportparken ontraden. Met deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over de analyse.

Informatie

Allereerst is het van belang dat we een eenduidige definitie gebruiken wanneer we over privatisering spreken: we bedoelen met privatisering het gedeeltelijk of geheel overdragen van taken en verantwoordelijkheden van de gemeente aan een sportvereniging of een private organisatie die de onderhoudstaken en verantwoordelijkheden op zich neemt.

Ervaringen KNVB

Uit de handleiding van de KNVB blijkt dat de ervaringen met privatisering een lappendeken vormt van positieve en negatieve ervaringen. Er zijn wel situaties waarin het naar tevredenheid verloopt van gemeente en vereniging(en), maar er zijn ook minder positieve ervaringen.

De ervaring leert dat complexen vaak een opknopbeurt krijgen voordat zij worden geprivatiseerd. In de eerste jaren loopt het dan doorgaans zoals alle partijen hoopten. Er zijn echter veel voorbeelden van verenigingen die in eerste instantie heel tevreden waren, maar waar na verloop van tijd (gemiddeld 12 jaar) de beschikbare middelen ontoereikend bleken. Oorzaken hiervan zijn bijvoorbeeld:

- Gemeentelijke bijdragen voor vervangingsinvesteringen en renovaties zijn niet of onvoldoende meegenomen in privatiseringsafspraken;
- De prijsindexatie van een gemeentelijke bijdrage op basis van het CPI (consumentenprijsindex) blijkt onvoldoende om de prijsstijging voor energie, grondstoffen en arbeid te compenseren. Het CPI is namelijk een index voor huishoudenconsumptie;
- Verenigingen krijgen te maken met een terugloop van vrijwilligers;
- Het verenigingsbestuur zet de middelen in voor andere doeleinden (zoals het eerste elftal).

Conclusie van de KNVB is dat men niet per definitie tegen privatisering moet zijn, maar wel dat het een ingewikkeld vraagstuk is wat gemeente en verenigingen zeer zorgvuldig moeten afwegen¹.

Benchmark Brabantse Steden Tilburg, Breda en 's-Hertogenbosch.

Tilburg

In de gemeente Tilburg zijn tennis en hockey geprivatiseerd, daarbij aangetekend dat de gemeente nieuwe voorzieningen aanlegt in geval van capaciteitstekort. De insteek van de privatisering was dat verenigingen zelfstandig kunnen opereren en de gemeente ondersteunt waar nodig. Voorafgaand aan de privatisering heeft de gemeente wel geïnvesteerd.

Voetbal is (op 2 verenigingen in Udenhout en Biezenmortel na) nadrukkelijk niet geprivatiseerd vanwege te weinig organisatiekracht en meer fluctuatie in ledenaantallen wat maakt dat verenigingen minder stabiel zijn. Daarnaast wil de gemeente de regie houden over de voetbalcapaciteit over de stad, kan de gemeente op deze manier sturen en is de financiële situatie inzichtelijk en te overzien.

Breda

Er zijn pilots mbt privatisering bij tennis gedaan waarbij de verenigingen zelf het onderhoud deden. Na 2 jaar was de conclusie dat het erg lastig is om de continuïteit goed geregeld te krijgen op basis van enkel vrijwilligers. Daardoor is besloten om niet grootschalig te privatiseren.

Aan verenigingen die de behoefte hebben, wordt de mogelijkheid geboden om taken over te nemen in ruil voor korting op de huur. Het gaat dan bijvoorbeeld om schoonmaaktaken. Er zijn nu 5 verenigingen waarvoor dit geldt en dit wordt ieder jaar geëvalueerd.

Ook in Breda is voetbal niet geprivatiseerd. Het onderhoud van gras en kunstgras ligt bij de gemeente als eigenaar van de 60 velden in de stad. Ervaring van de gemeente Breda is dat de gemeente dit goedkoper kan onderhouden dan verenigingen zelf.

's-Hertogenbosch

De gemeente Den Bosch privatiseert niet meer. De ervaring heeft geleerd dat verenigingen onvoldoende sparen voor toekomstig onderhoud en renovatie. Daarnaast zijn er vaak onduidelijke afspraken over de lange termijn en vervanging. De gemeente vindt de risico's te groot.

Op dit moment heeft Den Bosch 1 club met geprivatiseerde velden. De club krijgt middelen van de gemeente voor het onderhoud. De gedachte was dat de club goedkoper kon aanbesteden en met zelfwerkzaamheid geld kon besparen. De gemeente is echter niet tevreden over het onderhoud. Vervanging van de velden gebeurt namelijk door de gemeente en door slecht onderhoud moeten ze te snel worden vervangen.

Voor hockey is privatisering niet haalbaar. Dit is geprobeerd maar instandhouding was op de lange termijn niet houdbaar waardoor ervoor is gekozen alles weer te deprivatiseren.

Op sommige plekken zijn (door herindeling) wel de kleedlokalen geprivatiseerd. De clubs krijgen een vergoeding hiervoor. Het dagelijks onderhoud wordt veelal door de vereniging zelf gedaan maar ook hier geldt dat er niet wordt gereserveerd voor vervanging.

Conclusie

Bovenstaande benchmark laat zien dat privatiseringen in de omliggende Brabantse steden voor voetbal voornamelijk een negatieve uitkomst laat zien en voor de overige sporten wisselende uitkomsten. De meerwaarde van privatiseren is niet altijd duidelijk. Hoewel wij in de gemeente sterke verenigingen hebben die wij zeker in staat achten om zaken goed te organiseren, is het ook

¹ KNVB-Privatisering, de pijlers onder een proces 2014

Bladnummer

3

Datum

14 januari 2022

verstandig om lessen te trekken uit ervaringen elders. Wij ontraden (verder onderzoek naar) de privatisering van beide sportparken dan ook.

Vervolg

Wij beschouwen de motie met deze raadsinformatiebrief als afgedaan.